

خبر

ظریف درمجلس:

تمام تلاش خود را برای حمایت از ایرانی‌های مقیم خارج می‌کنیم

● ایسنا: وزیر امور خارجه کشورمان تاکید کرد که وزارت خارجه وظیفه انعقاد قراردادهای تجاری را برعهده ندارد بلکه وظیفه آن تسهیل این امر بوده و در این راستا معاونت دیپلماسی اقتصادی در این وزارتخانه فعال است.
محمدجواد ظریف در جلسه علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی در پاسخ به سؤال نماینده کبودآهنگ در رابطه با اقدامات انجام‌شده از سوی وزارت خارجه برای توسعه قراردادهای اقتصادی و ارتقای جایگاه ایران در صحنه جهانی بیان کرد: موضوع توسعه قراردادهای اقتصادی در اولویت وزارت خارجه قرار دارد و یکی از مهم‌ترین اولویت‌های سیاست خارجی کشور است. ما معاونت دیپلماسی اقتصادی را در وزارت امور خارجه تشکیل دادیم و علت این نام‌گذاری این است که وظیفه ما انعقاد قرارداد اقتصادی نیست بلکه وظیفه ما تسهیل این امر است. وی در ادامه اظهار کرد: یکی از ارکان معاونت اقتصادی دبیرخانه ستاد هماهنگی روابط اقتصادی است که مدتی است تشکیل شده و وظیفه هماهنگی دستگاه‌های خارجی کشور را برعهده دارد و هر دو هفته یک بار در سطوح معاونان وزرا جلسه تشکیل می‌دهند.
اخیر در این جلسات از سفرای ایران در کشورهای مختلف دعوت می‌شود تا آخرین تحولات اقتصادی کشورهای طرف قرارداد ما به ویژه کشورهایی که بیشترین روابط اقتصادی را با آنها داریم در اختیار نمایندگان دستگاه‌های مختلف قرار دهند.
وزیر امور خارجه در ادامه تصریح کرد: از دیگر اقداماتی که ما به آن توجه داشته‌ایم، همکاری استاندارهاست تا مشکلات استان‌ها توسط ایرانی‌های خارج از کشور که علاقه دارند به استان‌های خود کمک کنند حل شود.
چندین جلسه با حضور سفراي ما در خارج از کشور و استاندارها تشکیل شده است. وی در ادامه با اشاره به نوآوری وزارت خارجه برای توسعه روابط اقتصادی، بیان کرد: ما پایگاه اطلاع‌رسانی معاونت دیپلماسی اقتصادی را پس از چندین سال طراحی و راه‌اندازی کرده‌ایم و اکنون در گام اول اطلاعات اقتصادی کشورهای خارجی را در اختیار بخش خصوصی و دولتی درون کشور قرار می‌دهند، در گام بعدی با کمک بخش خصوصی اطلاعات و امکانات ایران را در اختیار کشورهای خارجی به منظور جذب بیشتر سرمایه‌گذار قرار داده می‌شود.
ظریف در ادامه تاکید کرد: از دیگر اقداماتی که با کمک مجلس شورای اسلامی در حال انجام است و هفته گذشته با حضور رئیس‌جمهور نیز اجرایی شد ورود ایران به اتحادیه اقتصادی اوراسیاست که امکان ویژه‌ای را برای برقراری روابط اقتصادی با کشورهای همسایه ایجاد می‌کند و شروع خوبی در این زمینه داشتیم. وی در ادامه با اشاره به اقدامات انجام‌شده از سوی وزارت خارجه برای حمایت از ایرانی‌های خارج از کشور، بیان کرد: ما تمام تلاش خود را برای جلوگیری از تضعیف حقوق این افراد انجام می‌دهیم و در چند هفته گذشته دو ایرانی که به صورت غیرقانونی به درخواست آمریکا زندانی شده بودند، آزاد شده و به ایران بازگشتند و یک زندانی دیگر نیز آزاد شده اما هنوز به دلیل طی مراحل دادگاه اجازه خروج و بازگشت به کشور را ندارد.
وزارت امور خارجه در این زمینه از تبلیغاتی‌کردن موضوع جلوگیری می‌کند تا از طریق روابط سیاسی کار جلو رفته و به نتیجه برسد.
ظریف در ادامه با تاکید بر اینکه وزارت امور خارجه وظیفه انعقاد قراردادهای اقتصادی را برعهده ندارد، گفت: وظیفه وزارت خارجه جذب سرمایه‌گذار نیست بلکه وزارت خارجه تنها وظیفه تسهیل انعقاد قراردادهای اقتصادی را برعهده دارد و بقیه امر برعهده دستگاه‌های ذیربط است.
سفیر ما باید سرمایه‌گذار را بشناسد و اطلاعات را در اختیار آن قرار داده و آن را تشویق به سرمایه‌گذاری در ایران کند.
ادامه دارد
برعهده دستگاه‌های داخلی و مقررات داخلی است.
بعضا شاهد هستیم برای یک سرمایه‌گذاری عادی حداکثر ۶۰ ساعت باید صرف شود تا یک مجوز عادی داده شود که دیگر این مسائل به وزارت خارجه بازمی‌گردد.
وزیر امور خارجه افزود: ما هر روز تعدادی از سرمایه‌گذاران را به دستگاه‌های ذیربط معرفی می‌کنیم اما مداخله ما در امور آنها باعث اخلال در کار دستگاه‌ها و ایجاد فساد می‌شود.
ظریف در ادامه اظهار کرد: پیش‌بینی‌هایی که در دو سال گذشته برای بهبود و توسعه اقتصاد انجام شده تحت تأثیر تحریم‌های آمریکا قرار گرفته است. اگر مردم در کشورهای دیگر مشکلاتی دارند که سفارتخانه‌ها به آنها رسیدگی نمی‌کنند، به بنده ایمیل زده و بنده شخصا موضوع را پیگیری می‌کنم.

وی در ادامه تصریح کرد: تاکنون سفرای ما در پاکستان، افغانستان، قزاقستان، جمهوری آذربایجان و روسیه با استانداران گیلان، مازندران، خراسان رضوی، شمالی، جنوبی، کرمان و یزد جلسه داشته و درباره تحریم‌های آمریکا و تمام مسائل مطرح روزه تبادل نظر داشتند.
ظریف در پایان گفت: امروز ما مشکلات تحریم‌ها روبه‌رو هستیم و بخش عمده افرادی که برای دوزدن تحریم‌ها به داخل معرفی می‌شوند با ملاحظات حقوقی به نتیجه نمی‌رسند. از دیگر اقدامات انجام‌شده ارائه برنامه ۲۵ساله به چین است که اهمیت روابط متوازن را به چین را نشان می‌دهد. این برنامه به‌طور منظم و با درنظرگرفتن اولویت‌های کشور آماده شده و در سقر به چین ارائه شد.
برنامه با روسیه و سایر همسایگان نیز به خوبی در حال پیشرفت است.
منافع کشور برای ما از هر چیزی مهم‌تر است.

شرق:
دیروز مجلس، شاهد توضیحات وزیر امور خارجه در پاسخ به سؤالات نمایندگان مجلس بود و یکی از این سؤالات، سؤال نماینده مهیاد درباره تصمیمات و اقدامات ایران درباره گردهای سوریه و برخورد ترکیه با آنها بود.
به گزارش خبرگزاری خانه ملت، جلال محمودزاده در نشست علنی دیروز، یکشنبه مجلس شورای اسلامی در تشریح سؤال خود از وزیر امور خارجه مبنی بر اینکه چرا جلوی سدسازی غیرقانونی توسط دولت ترکیه، از جمله سد ایلیسو و سایر سدها را نمی‌گیرید، همچنین اینکه وزارت امور خارجه در قبال حمله رژیم نئوعثمانی ترکیه به مردم بی‌دفاع غفرین سوریه چرا هیچ عکس‌العملی از خود نشان نمی‌دهد، گفت: «دولت ترکیه در ۲۰ ژانویه ۲۰۱۸ با نقض تمامی تعهدات تحت عنوان عملیات شاخه زیتون در اقدامی غیرقانونی با بهره‌گیری از امکانات ناتو و نیروهای زمینی تکفیری‌ها به مردم بی‌دفاع خاک سوریه حمله کرد و هزاران کودک و زن بی‌دفاع غفرین را به خاک‌خون کشید و هزاران نفر از مردم آن دیار را آواره و بخش زیادی از خاک سوریه را اشغال کرد».

محمودزاده از عدم عکس‌العمل قانونی نسبت به این حمله انتقاد کرد و گفت: «سکوت وزارت امور خارجه در مقابل این جنایت و تجاوز غیرقانونی ترکیه باعث شد به همراه نمایندگان کرد مجلس نامه‌ای به دبیرکل سازمان ملل ارائه کنیم. وزیر امور خارجه به درستی می‌داند درحالی‌که حمله نیروهای ترکیه و تکفیری به نیروهای کرد سوریه ۵۸ روز به طول انجامید و زن و کودک و مردم غیرنظامی کشته شدند، درحال‌حاضر نیروهای تکفیری در غفرین و خاک سوریه مشغول پاک‌سازی نژادی، تغییر دموکراسی و بیرون‌راندن کردها و تخریب هویت فرهنگی آثار باستان با آدم‌ربایی هستند».

ظریف: حقوق گردهای سوریه باید حفظ شود

ظریف در پاسخ به سؤال محمودزاده با بیان اینکه موضع جمهوری اسلامی ایران در قبال گردهای سوریه مشخص است، گفت: «ما اعلام کردیم تنها راه حفظ امنیت در ترکیه، حضور نظامی دولت مرکزی در مناطق مرزی است که بر اساس قرارداد آدانا چنین کاری ممکن است. از طریق اقدام علیه تمامیت ارضی و حاکمیت سوریه نمی‌شود امنیت ایجاد کرد. ما این سیاست جمهوری اسلامی را در ملاقات با دوستان ترک بارها مطرح کردیم و رئیس‌جمهور هم در جلسات استانه به صراحت آن را مطرح کرده است. ایسان در جلسه اخیر سران در استانبول هم به این موضوع اشاره کرده است.»
به گزارش ایسنا، وی ادامه داد: «جمهوری اسلامی معتقد است امنیت منطقه با رعایت دو اصل امکان‌پذیر است: احترام به تمامیت ارضی و امنیت همه کشورهای منطقه و رعایت حقوق همه ساکنان کشورهای منطقه ازجمله برادران و خواهران کرد».
وی ادامه داد: «ما این آمادی را اعلام کردیم تا همکاری‌هایی انجام دهمیم تا دولت ترکیه و سوریه بتوانند بر اساس مقررات بین‌المللی با حضور نیروهای سوری و با حفظ احترام ساکنان منطقه مشکلاتشان را حل کنند. ضمن اینکه تروریسم جایی در منطقه ما ندارد و کسی نباید اجازه دهد تروریست‌ها از خاکش برای حمله به بقیه استفاده کنند».
وزیر امور خارجه اضافه کرد: «ما تلاش کردیم با همکاری اطقیم دولت سوریه و همه گروه‌های کرد در سوریه این مشکل را از طریق هماهنگی بین نیروهای نظامی سوریه و ترکیه و بدون ایجاد مزاحمت برای مردم کرد و عرب منطقه و ساکنان واقعی شمال‌شرقی سوریه حل کنیم تا امنیت برای همه فراهم شود».

اردوغان در غفرین چه می‌خواهد

رئیس‌جمهور ترکیه از پیش‌ترها روی مسئله کردها و به‌تبع آن کردهای سوریه حساسیت داشته است. افزایش مداوم قدرت او در بازه‌ای چندساله از یک‌سو و ماجرای کودتای ناکام علیه او در سال ۲۰۱۵ از سوی دیگر، قدرت و انگیزه شدت‌یافتن این حساسیت و واکنش‌های حاصل از آن را در رجب طیب اردوغان افزایش داده

دیپلماسی

تأکید بر پابندی به قرارداد آدانا

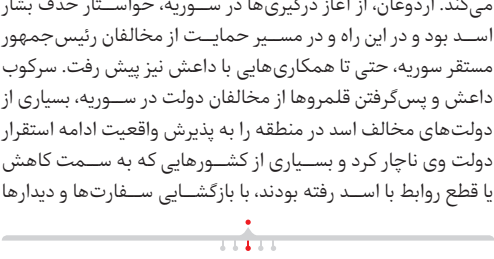
مسئله کردی ظریف را به مجلس کشاند

ظریف

در جلسه علنی مجلس

است. این رهبر سیاسی ترک که روی افزایش قدرت سیاسی و نظامی ترکیه در منطقه سرمایه‌گذاری بسیاری داشته است، یکپارچگی قدرت را در اولویت‌های خود داشت و با این نگاه، کردهای سوریه را متهم می‌کرد از روابط قومی خود با کردهای ترکیه استفاده کرده و علیه دولت مرکزی ترکیه اقدام و ایجاد ناامنی می‌کنند. به‌این‌ترتیب، دولت ترکیه مسئله کردها را به‌عنوان مسئله امنیت ملی خود معرفی می‌کند. اردوغان، از آغاز درگیری‌ها در سوریه، خواستار حذف فشار اسد بود و در این راه و در مسیر حمایت از مخالفان رئیس‌جمهور مستقر سوریه، حتی تا همکاری‌هایی با داعش نیز پیش رفت. سرکوب داعش و پس‌گرفتن قلمروها از مخالفان دولت در سوریه، بسیاری از دولت‌های مخالف اسد در منطقه را به پذیرش واقعیت آزاد استعمار دولت وی ناچار کرد و بسیاری از کشورهای که به سمت کاهش یا قطع روابط با اسد رفته بودند، با بازگشایی سفارت‌ها و دیدارها

ظریف در پاسخ به سؤال محمودزاده با بیان اینکه موضع جمهوری اسلامی ایران در قبال گردهای سوریه مشخص است، گفت: «ما اعلام کردیم تنها راه حفظ امنیت در ترکیه، حضور نظامی دولت مرکزی در مناطق مرزی است که بر اساس قرارداد آدانا چنین کاری ممکن است. از طریق اقدام علیه تمامیت ارضی و حاکمیت سوریه نمی‌شود امنیت ایجاد کرد».

با اعضای دولت، حرکت به سمت عادی‌سازی روابط را کلید زدند. اردوغان، از جمله رهبرانی بود که از حذف اسد ناامید و ناچار به ادامه روابط با دولت وی شد، اما هم‌زمان تلاش کرد تا از فضای ایجادشده در منطقه برای حذف «دغدغه» کردها استفاده کند. ترکیه اردوغان در بازه‌های مختلف و در سال‌های ۹۶ و ۹۷، حملات و کشتارهای سنگینی در غفرین رقم زد. این حملات اما با واکنش منفی و مخالفت دو قدرت دیگر حاضر در صحنه سوریه؛ یعنی روسیه و ایران مواجه شد. این دو کشور تأکید داشتند که این مسئله راه‌حل نظامی ندارد. مخالفت این دو کشور از آنجا اهمیت پیدا می‌کرد که ترکیه در کنار ایران و روسیه در فرایند آستانه برای حل مسئله سوریه قرار گرفته بود. درواقع، حمایت ایران و سوریه از فشار اسد از جمله عوامل مهمی

تنهایی گردهای سوریه!

و نظامی منطقه شوند. آنها ابتدا به‌ساکن به نظر

می‌رسد که با طرحی ایرانی – سوری موقعیت بازگیری در تحولات شمال سوریه را یافته‌ند، این طرح نیز متأثر از افزایش حجم مداخله جویی ویرانگر ترکیه علیه دولت دمشق، در جهت سرنگونی دولت مرکزی این کشور بود. تأثیرپذیری شدید کردهای سوریه از منظر انسجام سازمانی و اندیشه‌ای با پ‌ک‌ا از یک‌سو و گسترش شعله‌های جنگ میان آنکارا با پ‌ک‌ا از سوی دیگر، باعث شد تا این ایده تقویت شود که قدرت‌گیری کردهای سوریه با توجه به منطقه زیست آنها در بیشتر نقاط کمربند ۸۷۰ کیلومتری هم‌مرز با ترکیه، آنها را تبدیل به یک مانع طبیعی و جدی در برابر ترکیه کند. درگیری شدید ارتش سوریه در مناطق مرکزی و جنوبی و عدم داشتن توان کافی برای حضور در جبهه شمال، باعث تقویت این ایده شد.

اما ظهور داعش دومین چالش و علتی بود که باعث شد آوازه جنگاوری کردهای سوریه، فراتر از مرزهای این کشور و خاورمیانه در سطحی بین‌المللی گسترانده شود، هرچند این چالش بسیار پرخطر و مهیب بود و کردها برای مقابله با داعش چندهاز کشته داده‌اند. در این زمان آنها، هم از سوی آمریکایی‌ها و هم از سوی روس‌ها مورد استقبال و حمایت جدی نظامی و سیاسی قرار گرفتند، اما حمایت روس‌ها دیری نپایید و مقامات مسکو در برابر نرمش کرنش‌وار رجب طیب اردوغان، عملا به کردها پشت کرده و با سکوت خود چراغ سبز حمله ارتش ترکیه به غفرین و مناطق هم‌جوار آن در سرزمین‌های غرب فرات در نیمه شمالی این‌ کشور را نشان دادند.

آمریکا، متحد بین‌المللی دیگر آنها نیز هرچند که تاکنون از آنان در برابر حملات و تهدیدات ترکیه حمایت کرده است، اما کاملا بی‌داست یک متحد متزلزل و موقت خواهد بود. اگر فشار بدنه نظامی و دیپلماتیک این کشور نبود، بسیار پیش

از امروز نیروهای نظامی آمریکا به فرمان ترامپ شمال سوریه را ترک می‌کردند. حضور فعلی آنها نیز از یک‌طرف تحت فشار شدید آنکارا قرار داشته و از سوی دیگر به دلیل فقدان داشتن برنامه و هدفی استراتژیک در سوریه چندان بلندمدت به نظر نمی‌رسد.
به همین دلیل است که در روزهای اخیر رئیس‌جمهوری ترکیه و وزرای دفاع و خارجه این کشور بارها از حمله قریب‌الوقوع ارتش کشورشان به منطقه شرق فرات در شمال سوریه خبر داده‌اند؛ حمله‌ای احتمالی که هرچند با عدم رضایت آمریکا روبه‌رو شده است، اما طبق برخی برآوردهای محلی، بدون واکنش این کشور نیز خواهد بود و اتفاقا امکان خروج پیش از موعود آمریکا را نیز فراهم می‌کند. در نتیجه ترکیه به دنبال یک فشار یک‌جانبه برای بریدن رشته تردید و تعارف آمریکا برای حضور در شمال سوریه است!

به‌این‌ترتیب به نظر می‌رسد کردهای سوریه در روزهای اخیر لحظات و شرایط سخت و حساسی را سپری می‌کنند؛ چراکه در صورت وقوع چنین شرایطی، این خطر وجود خواهد داشت که با برتری تسلیحات استراتژیک ترکیه، بیشتر دستاوردهای کردها در دست برود. اما عمیق فاجعه فقط یک حمله نظامی نیست بلکه اردوغان می‌خواهد به بهانه اسکان سه میلیون مهاجر عمدتا عرب‌نبار سوری، دست به ایجاد تغییرات دموگرافی در مناطق کردنشین سوریه نیز بزند.

موقعیت ژئوپلیتیکی کردستان سوریه نیز مزید بر علت شده است تا امکان مبارزه و دفاع مؤثر در برابر حمله محتمل ارتش ترکیه کمتر شود؛ چراکه کردستان سوریه، برخلاف دیگر مناطق کردنشین خاورمیانه، عمدتا به‌صورت دشت‌های هموار بوده و کوهستانی نیست.

اما این تنها مشکل و خطر بزرگ کردهای سوریه نیست، مشکل دیگر به سازمان ملل متحد بازمی‌گردد؛ درجایی‌که در کمیته تدوین

بود که اردوغان را به تغییر موضع در قبال دولت او مجاب کرد. این اما به معنای کنارگذاشته‌شدن دغدغه‌های ترکیه در این زمینه نبود. شرایط سوریه، به سمتی مطلوب برای ایران و روسیه می‌رفت، اما برای جلب همکاری ترکیه که به‌عنوان همسایه شمالی این کشور، نقش مهمی برای ایفا دارد، نباید شرایط به وضعیت «باخت» برای ترکیه تبدیل می‌شد.

قرارداد آدانا؛ راه‌حل ۲۰ساله

قراردادی که ظریف در جلسه مجلس به آن اشاره کرد و در ماه‌های گذشته نیز به‌عنوان راه‌حل مشکل از سوی ایران و روسیه مطرح شده بود، قراردادی است که ۲۱ سال پیش؛ یعنی اواخر قرن بیستم، بین سلیمان دمیرل، رئیس‌جمهور وقت ترکیه و حافظ اسد، رئیس‌جمهور وقت سوریه و پدر رئیس‌جمهور فعلی منعقد شد. از جمله بندهای این توافق، تأکید بر عدم حمایت دولت سوریه از گروه پ‌ک‌ک بوده است. آنکارا اما سوریه را متهم می‌کند که به این توافق پایبند نبوده و به این دلیل ناچار است برای حفاظت از مرزهای خود در برابر پ‌ک‌ک و شاخه سوریه‌اش، ی‌پ‌ژ حفاظت کند. اردوغان دراین‌باره گفته است، این توافق به ترکیه اجازه می‌دهد در شرایطی که تهدیدها و اقدامات خصمانه علیهش رخ دهد، وارد این مناطق شود. اردوغان این صحبت‌ها را دو روز پس از دیدار با رئیس‌جمهور روسیه داشت. پوتین در همین دیدار بر این قرارداد به‌عنوان راه‌حل یکی از مشکلات اساسی مسئله سوریه تأکید کرده بود و اردوغان نیز تمایل خود را به «اجرای کامل» توافق‌نامه اعلام کرده است.

اساس این توافق‌نامه، شناسایی پ‌ک‌ک توسط دمشق به‌عنوان سازمانی تروریستی و محدودیت فعالیت‌های این گروه و سازمان‌های وابسته به آن است. در نتیجه همین قرارداد بود که سوریه پایگاه‌های پ‌ک‌ک را در سوریه تعطیل و رهبر آن، عبدالله اوجلان را اخراج کرد تا او در سال ۱۹۹۹ توسط ترکیه بازداشت شود. ترکیه اوجلان را به حبس ابد در زندان جزیره امرالی محکوم کرد. در بندهای دیگری از این قرارداد، به همکاری امنیتی نزدیک بین دو کشور دراین‌باره اشاره شده است. با آغاز درگیری‌ها در سوریه و در سال ۲۰۱۱، عمل به این توافق متوقف شده است. به‌رسمیت شناخته‌شدن دوباره دولت سوریه توسط آنکارا که از ملزومات اجرای این توافق است، امیدها برای اجرای دوباره آن را بالا برده است.

قانون اساسی جدید سوریه، با اعمال فشار ترکیه هیچ نماینده‌ای از مقامات منطقه خودگردان دموکراتیک در شمال این کشور دعوت نشده است، درحالی‌که اینک ۳۰ درصد خاک سوریه تحت کنترل و مدیریت این گروه قرار دارد.
پیش‌روی کردهای سوریه به نظر می‌رسد گزینه‌های بسیار محدود و ضعیف به‌شمار می‌روند. امید اول آنها همچنان در شرایط فعلی به کاخ سفید است، درجایی‌که رئیس‌جمهوری با تصمیمات خلق‌الساعه و پیش‌بینی‌ناپذیر قدرت را در دست دارد و باید دید چنین فردی آیا اراده جلوگیری از حمله ترکیه را خواهد داشت یا رویه درگیر‌نشدن را در پیش خواهدگرفت؟ گزینه دیگر اما دمشق است. جایی که کردها ماهرانه همچنان ارتباطاتی و تعاملاتی را حفظ کرده‌اند و در چنین شرایطی شاید یک بار دیگر دوگانه تهران –دمشق بتواند از بار پیامدهای گسترده و احتمالا ویرانگر حمله ارتش ترکیه بکاهد یا حتی از آن جلوگیری کند! اما نکته تامل‌برانگیز برای ایران این است که در عمل تنها منطقه‌ای از جغرافیای سوریه که پیوستگی تاریخی و فرهنگی ناگسستنی‌ای با فرهنگ ایرانی و دیگر آریایی‌ها دارد، همین منطقه کردستان سوریه است؛ جایی که نه‌کها در دست گرفتن کنترل منطقه خود، به‌جسمه‌ای از کاوه آهنگر را

که یکی از اسطوره‌های فرهنگی ملل آریایی است، در میدان اصلی شهر غفرین برپا داشتند. طبیعی است جدای از سناریوی نخست «آمریکایی– کردی»، در سناریوی دوم که سناریوی «کردی، ایرانی و سوری» خواهد بود، اگر ظرفین به یک راهکار دست نیابند، همان سرنوشت مجسمه به توپ بسته‌شده‌کاوه آهنگر در غفرین به دست عوامل ارتش ترکیه، در انتظار بسیاری دیگر از نمادها و دستاوردهای قابل توجه در کردستان سوریه خواهد بود.

● **پژوهشگر ارشد مسائل خاورمیانه دکترای روابط بین‌الملل**

رویداد

سخنگوی سازمان انرژی‌اتمی: کاهش تعهدات تداوم خواهد داشت

گام چهارم چه می‌تواند باشد؟

● سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران گفته است «کاهش تعهدات تداوم خواهد داشت». او این جمله را البته مشروط به این کرده است که طرف مقابل به تعهدات خود عمل نکند. البته شواهد نشان می‌دهد هیچ امیدی به اجرای تعهدات هسته‌ای از سوی اروپا نیست.سخنگوی سازمان انرژی اتمی روز گذشته در یک مراسم گفته است: «با توجه به تحولات اخیر، تصمیم ایران بر کاهش بخشی از تعهدات برجاسی، بعد از یک صبر استراتژیک یک‌ساله در پاسخ به اقدام یک‌طرفه خروج آمریکا از توافق و به‌منظور ایجاد توازن بین حقوق و تعهدات صورت گرفته است که در صورت عملکرد مشابه طرف مقابل، ایران آماده بازگشت بوده و در غیر این صورت کاهش تعهدات تداوم خواهد داشت».اما گام بعدی ایران در کاهش تعهدات هسته‌ای چه می‌تواند باشد، گامی که به نظر می‌رسد بسیار نزدیک باشد؛ ۱۸ مهرماه، گام‌های کاهش تعهدات هسته‌ای که از ۱۸ دی‌بهشت تاکنون شروع شده و در واکنش به اجرانشدن تعهدات هسته‌ای از سوی طرف‌های مقابل از سوی ایران اجرا شده است.

یک مقام آگاه می‌گوید که گام چهارم کاهش تعهدات هسته‌ای می‌تواند شامل گزینه‌های مختلفی باشد؛ گزینه‌هایی در راستای افزایش آنچه شامل تحقیق و توسعه می‌شود یا افزایش هسته‌ای سانتریفیوژها.در گام نخست ایران در ۱۸ اردیبهشت، پایبندی خود به تولید اورانیوم غنی‌شده تا سقف ۳۰۰ کیلوگرم و تولید آب سنگین تا سقف ۱۳۰ تن را لغو کرد. طبق اعلام سخنگوی سازمان انرژی اتمی در مردادماه «موجودی اورانیوم غنی‌شده ۳۵ درصد کشور حدود ۳۰۰ کیلوگرم است» میزان ۳۰۰ کیلوگرم Uf6 معادل با ۲۰۰ کیلوگرم اورانیوم است.ایران در ۱۶ تیر در گام دوم، اجرای تعهدات خود را مبنی بر اینکه میزان درصد و غلظت غنی‌سازی خود را فراتر از ۳٫۶۷ افزایش ندهد، لغو کرد و عدم پایبندی خود را به انجام غنی‌سازی کمتر از ۳٫۶۷ اعلام کرد.طبق دستور روحانی و در گام سوم کاهش تعهدات برجاسی، انجام تحقیق و توسعه در حوزه هسته‌ای بدون هیچ‌گونه محدودیتی طراحی شد.۱۷ شهریور بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران، درباره گام سوم گفت کاردهی به سانتریفیوژهای آ۱۶ آغاز شده است. طبق برجام، ایران می‌توانست ۱۱ سال پس از برجام به این مرحله برسد. این در حالی است که با خروج آمریکا از برجام و اجرانشدن هیچ‌یک از تعهدات هسته‌ای اروپا در برجام، جمهوری اسلامی تصمیم گرفت تعهدات خود را کاهش دهد. اگرچه در همه این دوره‌ها تأکید شد که اقدامات انجام‌شده قابل بازگشت است.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران اقدامات گام سوم ایران را در ارتباط با «بند ۳۹ و ماشین‌های سانتریفیوژ» دانست و گفت: «سانتریفیوژها همان‌طور که تحقیق و توسعه می‌کنند، به انباشت ذخایر ما کمک می‌کنند».این در حالی است که یک مقام آگاه به «شرق» می‌گوید گام چهارم می‌تواند شامل افزایش تعداد سانتریفیوژها و گازدهی به سانتریفیوژهای بیشتر باشد. همچنین تغییر نسل سانتریفیوژها فراتر از نسل اول، عدم پایبندی به سطح غنی‌سازی ۴٫۵ درصد و توسعه غنی‌سازی در نظر نیز می‌تواند جزء موارد پیش‌رو باشد. همه اینها در حالی است که تغییر در سطح همکاری با آژانس، کاهش بازرسی‌ها و مانیتورینگ آژانس نیز می‌تواند جزء موارد پیش‌رو در کاهش تعهدات هسته‌ای باشد. مواردی که از این پس ممکن است در کاهش تعهدات هسته‌ای بکند اما تصمیم‌گیری درباره آن در شورای عالی امنیت ملی انجام می‌شود. هرچه گام‌های کاهش تعهدات هسته‌ای بیشتر شود، فرایند بازگشت سخت‌تر یا غیرممکن می‌شود.

دادستان استرالیا:دانشجوی ایرانی به آمریکا مسترد نمی‌شود

● ایسنا: به گزارش خبرگزاری رویترز، کریستین پوترز، دادستان کل استرالیا، دیروز یکشنبه در بیانیه‌ای تصریح کرد رضا دهباشی، دانشجوی ایرانی زندانی در استرالیا، نباید به آمریکا مسترد شود. وی در ادامه تأکید کرد در هر شرایطی در این پرونده خاص، رضا دهباشی، تبعه ایرانی که ۱۳ ماه است در استرالیا در بازداشت به‌سر می‌یر، به آمریکا تحویل داده نخواهد شد. پوترز افزود: تصمیم من برای عدم استرداد رضا دهباشی، کاملا مطابق با رویه‌های قانونی داخلی استرالیا و بر اساس اختیاراتی است که قوانین کشورمان به دادستان کل می‌دهد.

صدور مجوز مذاکره برای همکاری در امنیت اطلاعات بین ایران و روسیه

● ایسنا: به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر هیئت دولت، هیئت به پیشنهاد وزارت امور خارجه با صدور مجوز مذاکره، پیش‌امضا (باراف) و امضای موقت موافقت‌نامه همکاری در حوزه امنیت بین‌المللی اطلاعات بین دولت‌های جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه موافقت کرد. بر این اساس، وزارت امور خارجه با هماهنگی معاونت حقوقی رئیس‌جمهور (امور توافقی‌های بین‌المللی) می‌تواند ضمن انجام اقدامات لازم، مراحل قانونی را تا تصویب نهایی پیگیری کند.